1875. II. évfolyam. 216. szám. Debreczen, Szerda, november 3.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a **városi könyvnyomdában**, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivatalnál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **a városháza épülete alatt (Rózsatér)** czimzendők.

A debreczeni orvos-gyógyszerész egylet

kérvényt intézett a képviselőházhoz, melyben az orvosi kart a kocsi- lóadó alól felmentetni kéri. Közöljük e figyelemreméltó érvekkel támogatott kérvényt egész terjedelmében s arra annak idején vissza fogunk térni. A kérvény igy hangzik:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az 1875-dik évi XXVI-dik törvényczikk III. fejezete — illetőleg az e fejezetben foglalt 15-ik §. — mely az ország orvosait, a hivatása által annyira fontos társadalmi osztályt nem részesiti semmi kedvezményben — azon szomoru meggyőződésre jutatta a debreczeni orvos-gyógyszerész egyletet, hogy azon ügy, melyet a hazai orvosi rend tagjai kimeritő testi és szellemi faradsággal szolgálnak, még sokáig lesz kénytelen az állami törvényhozástól reménylett jobb jövője után várni. — s hogy más társadalmi osztályok mellett az orvosi rend országos gondozás tekintetében kevés méltánylást látszik megérdemelni.

Ezen fájó tapasztalástól indittatva a debreczeni orvos-gyógyszerész egylet bátorkodik a magas magyar országgyülés előtt azon érzésnek — melyet benne az idézett törvényczikk felköltött, alázatos tisztelettel teljes kifejezést adni, s kifejtendő indokainak meghallgatásáért — a következőkben esedezni:

A mily hazafias készséggel elösmeri e kérvényt benyujtó egylet az 1875-dik évi XXVI-ik törvényczikk 15-dik §-ában (III. fejezet) adómentesnek nyilvánittatott, a jelen s jövő tekinteteiből szükségképen ápolt hadügy érdekeinek fontosságát,

a polgári közigazgatás, rendőrség hasznos közegei müködésének méltó megkönnyitését; —

a mindenféle vallásfelekezet lelkészei számára „hivatásukbani eljárás czéljából“ engedélyezett kitüntető megkülönböztetés magasztos voltát; —

a mezőgazdaság, kereskedés, ipar, specialis érdekeinek általános nemzeti érdekek magaslatára emelését; —

a tüzoltó-egyletek buzgalmának országos törvények általi növelését; —

a lótenyésztésnek mint nemzetgazdászati nagy tényezőnek kiváltságot követelő fontosságát:

épen oly lehangoló tudattal olvasta ki az idézett törvényczikk sorai közül, hogy a kik az államot minden háborunál hevesebben s állandóbban pusztító bajoknak éjjel-nappal ellenharczosai; — a kik a törvénykezésnek adott esetekben jobb kezei; — a rendőrségnek kimaradhatatlan tagjai; — minden rendü rangu adófizetőt, a gazdát, kereskedőt, iparost meglepő betegségeknek a lehetőség, földi tudomány határain belöl, elháritói — hogy ezen állampolgárok rendi érdekeikkel, az általok szolgált két világra szóló fontosságu ügygyel — gyógyászat és közegészségügy — a törvényhozás jótéteményeiből ki vannak zárva, akkor a midőn ott más kevesebb jelentőségü ügyek méltánylásban részesülnek.

De nem csak e körülmény készti a debreczeni orvos-gyógyszerész egyletet jelen kérvénye tisztelteljes benyujtására, hanem — ugy fog va fel a fentebb nevezett törvény szellemét, hogy az a ruganyos kocsik és sok ló tartásában nyilvánuló fényüzést kivánja megadóztatni — még az is, hogy a midőn az 1875-dik évi XXVI-dik törvényczikk 15-dik §-a az illető kiváltságolttaknak hivatalos teendőik vagy hivatásuk betöltése szempontjából biztosit adó mentességet; nagy tévedés volt azt hinni, vagy épen állitani, hogy az orvosok nem hivatásuk betöltése czéljából, hanem más szempontból például fényüzésből használnának kocsit, lovakat.

3000-nél nagyobb népességü községekben, s nagyobb városokban az egészség és munkaképesség fentartásának érdeke parancsolja az orvosnak, hogy a lótartás terhét is felvegye a megélhetés költségei eszközei sorába.

Még családfő is az orvos, kinek drága áron, hosszu időn keresztül megszerzett szellemi képzettsége s physicai ereje egyetlen forrását képezik a hozzátartozók jelenét biztositó keresetnek. — Munka képtelenné válása vagy halála esetére pedig özvegyének s árváinak a nyugdijtalan jövő puszta képe áll előttük.

Olyan orvos is van, a ki gyengébb testalkotása, vagy gyakorlata elsőbb éveinek fáradalmai vagy véletlen sérülések miatt testi épségben megrongálva csak kocsin járhat életfeladatának betöltése után.

Ezeken kivül a beteg közönség is roppant előnyt huz az orvos gyorsabb munkálkodásából. A gyors orvosi segély értékének megbecsülésére nincs sem egyenes kifejezés, sem hasonlat. De azért ezen gyorsaság előfeltételéről csak az egyik fél — az orvos — gondoskodik.

S mind ezek mellett mig az egy-két hold földdel biró földmüves — a ki nem gazdálkodási tényezőként, hanem más kereset ág — fuvarozás — folytatása végett tarthat lovakat — a törvény sulya alól kimeneküihet: addig az orvos — ki nem mellék czélokból, hanem más törvény czimén már adó alá eső keresete előmozditása czéljából tart kocsit lovat — sujtva van.

Napnál világosabb az, hogy a kocsi, ló tartás az orvosra nézve kereseti teher; s szintoly világos az az elszomoritó tény is, hogy az 1875-dik évi XXVI-dik törvényczikk e terhet növeli.

Annálfogva a nevezett törvényczikk lehangoló hatása alatt, a kérelem alaposságának tudatával, az orvosi hivatás nehézségének sulyos érzetével, a meghallgattatás biztató reményével járulunk a magas magyar országgyülés szine elé azon alázatos kérelemmel miszerint —

a hazai orvosi rendet az 1875-dik évi XXVI-dik törvényczikk 15-dik §-ában foglalt kiváltságosak sorába igtatni, — illetőleg az orvosi rendet a kocsi-, ló adó alól felmenteni annyival is inkább kegyesen méltóztassék, mivel az állam — mint egyebeken kivül a magyar kir. igazságügyminiszterium 1874-dik évi április 4-én 7626. sz. a. kelt szabály rendelete, s az ideiglenes bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslat 56-dik §-a mutatja — az orvosi rend tagjaival társadalmi állásukhoz képest felette szigoruan bánik el, veszély, járványok idején pedig önállóságukat is megvonva rendelkezik velök.

Mely kérésünk tiszteletteljes ismétlése után maradtunk.

Debreczenben, a debreczeni orvos-gyógyszerész egylet 1875-ik évi okt. hó 13-án tartott rendkivüli közgyüléséből,

a mélyen tisztelt képviselőháznak
alázatos szolgái:
az egylet nevében és megbizásából

Dr. Zelizy Dániel sk., a debr. orvos-gyógyszerész egylet titkárja.
Dr. Tegze Imre sk., a debr. orvos-gyógyszerész egylet elnöke.

☐ **Bizalmi nyilatkozatok** mindenfelől érkeznek a kormányhoz. Legujabban Torontálmegye intézett üdvözlő és bizalmi feliratot Tisza Kálmán min. elnök urhoz, s Wenckheim iránt a megye rokonszenvét fejezte ki. A debreczeni üdvözlő feliratokat mai számaikban közlik a központi lapok.

☐ **A horvát tartomány-ülésen** csak ugy pattognak az interpellátiók. Makanecz legenykedik. Szombaton a sajtó subventiója tárgyában interpellált s vádolta a kormányt, mire Zsivkovics osztályfőnök azonnal válaszolt. A szavazásnál több kormánypárti képviselő „nem vette tudomásul“ a kormány válaszát. E miatt a d. u. tartott pártértekezleten igen éles jelenet fejlett ki, mely azzal végződött, hogy a kormánynak bizalmat szavazott a párt.

☐ **Csernátony Lajos** mellett ugyancsak tüntetnek Jászberényben. Egy onnét jött távirat mondja: „Vasárnap, tegnap d. u. 5 órakor Csernátony Lajos és Babics országgyülési képviselők érkeztek ide külön vonaton, 150 lovas beláthatlan kocsisorral várta őket; nagyszámu választók előbb Csernátonynál, utána Babicsnál fáklyás-zenével tisztelegtek; mindkettő beszéde nagy lelkesedéssel fogadtatott. Csernatonynak ma adatott a diszpolgári oklevél Pinthér polgármester által át nagy választógyülésben, itt Babics is beszélt: Tisza Kálmán és a kormánynak bizalom szavaztatott; az ünnepély folyamatban van, a lelkesedés átalános.“

KELETI DOLGOK.

☐ A lefolyt hét politikai élete élénk és változatos volt. A keleti viszonyok még folyton napirenden állottak és a cabinetek figyelmét is sokat foglalkoztatták. Minthogy a török csapatok hadviselésének módja, Herczegovinában a barbárság jellemét öltötte magára, az osztrák-magyar nagykövet igen komoly előterjesztéseket tőn a portának s az orosz hivatalos lap communiquét közölt, mely komolyan figyelmezteti a portát, hogy a pétervári cabinet a keresztény lakosság jogos panaszainak orvoslását fogja sürgetni. Konstantinápolyban ez iránt sok igéretet tettek, sőt a legujabb hirek szerint kormányváltozás is áll küszöbön.

Az „Agence Havas“ szerint a beirám ünnep után Hussein Avni basa fog nagyvezérré kineveztetni. Mindezeknél azonban sokkal fontosabb a „Times“ azon hire, hogy az idegen consulok jelentése szerint a porta egyáltalán képtelen a herczegovinai mozgalmat elfojtani s hogy az idegen hatalmaknak beavatkozniok kellend. Ha e hir igaz, akkor a keleti kérdés legközelebb uj stadiumba fog lépni.

A szerb skupstina a héten elnapoltatott. Az uj ülésszak nov. 30-kán kezdődik, s mindenekelőtt a már régebben előterjesztett 1875. és 1876. évi költségvetések megszavazásával fog foglalkozni.

FŐVÁROSI HIREK.

** **Ráth Károly** főpolgármestert a fővárosi lövésztársulat fölövészmesterének választvá, ez alkalomból vasárnap a lövelde érdekes ünnepélyt rendezett, melyben Ráth arczképe is lelepleztetett. — **A pesti izraelita hitközség** választmánya Goldzicher Ignáczot titkárrá választotta. — **Fényes Lajos** jogász, aradi születésü közelebb pisztolylyal akart véget vetni életének. A lövés nem okozott halált, de a szerencsétlen ifju felgyógyulásához kevés a remény. — **Halottak estéjén** 30—40,000-re mehetett a tömeg, mely a kerepesi temetőt látogatta meg.

VIDÉKI HIREK.

** **Egy sz.-gaáli kocsis** kocsijával s lovaival a korom-sötétségben nem látva az utat, egy magas szikla-párkányról a borzasztó mélységbe zuhant, hol halálát lelte. — **Egy ibrányi lakos,** leány-gyermekét a fütő kemencze szájához ültette, hol a láng a gyermek ruhájába kapott, s a kis ártatlan menthetlenül összeégett. — **A veszprémmegyei** fogházban a rabok között nagy halandóság kapott lábra. — **A murányi erdőkben** egy keresztül utazó szekeret megtámadott egy sas, ugy, hogy a lovakról alig birták elverni.

Az ország legnépszerübb embere.

Nem szükség sokáig gondolkozni felette, mindenki eltalálja azonnal, hogy József főherczeg az. Palotában és kunyhóban emlegetik nevét, szeretettel emlékeznek meg tetteiről és ejtett szavairól, népdal emeli szárnyaira hirét s példája tanit nagyot és kicsit, hogy a hazának lelkes, hü fia legyen.

A hol egyszer megfordul, nem felejtik el többé soha. Az apa beszél róla gyermekeinek, kik bizonynyal tovább fogják azt adni utódaiknak. Igy válik majd emléke traditióvá, igy foglal majd alakja előkelő helyet a magyar nemzet legendáiban. Mert ez a nemzet nagyon tud szeretni s bár nincs is pantheonja, aki őt szerette, oda helyezi kedves felejthetetlenei közzé.

Hogy igyekezett ápolni a nemzeti szellemet akkor is, midőn ezt tenni másnak is nagy, de neki bizonynyal a legnagyobb veszedelem volt; miként hatott élő példával az elcsüggedt önbizalom felvillanyozására s táplálta a legnehezebb időkben a reményt, a jobb jövő iránt; miként rakott meleg fészket, édes otthont magának közöttünk, mikor azt hittük, hogy minden elhagyott; mint igyekezett itthon tartani — daczolva a főuraink által megszokott áramlattal — jövedelmét, s visszaadni azt annak a földnek, a mely adta; hogyan teremtett paradicsomot a főváros közelében, a Margitszigeten, melybe büszke dicsekvéssel vihetjük az idegen látogatót; mit követett el, a tevékenység terére lépve, a magyar nemzet egyik legfőbb aspirátiójának, a honvédség felállításának s olyatén kifejlesztésének valósitására, hogy azt a külföld is elismerje tekintélyes haderőnek s a fejedelmi szó a megelégedés hangján rezegjen láttára: azt megörökiteni az irott történelem feladata lesz. —

De hogy miként élte bele magát nemzeti szokásainkba, hogyan emelte kultuszszá öseredeti magyar jellemvonásaink ápolását, hogy lett testünkből való test, vérünkből való vér, igaz magyar minden izében: azt a megiratlan történet fogja megörzeni, melynek könyve a nemzet közérzete, lapjai a magyarok szivei.

Azokból a vonásokból, a mik őt előttünk oly kedvessé tették, köteteket lehetne összeállitani. Kevés ember van, ki egy-két adomaszerü történetkét ne ismerne róla. Kis makra pipája, melyet el nem hagy se hadgyakorlaton, se a könyv felett, se kertészkedés közben, — országos hirü. Azt is mindenki tudja, hogy a kecskeméti fuvaros megakadt szekerét hogyan segitett kivonszolni a feneketlen habarékból tél idején, térdig habaczkolva a tapadó sárban. Széltire beszélik, hogy a boldog emlékezetü Bach-időben egy átiratban azt üzente egyik tiszttartójának, hogy amugy szép szerivel juttasson el hozzá egy kis szüz dohányt, mert ez a trafik kiállhatatlan rosz szagu. A dunántuli részek ma is emlegetik azt az uri társaságot, mely fakószekéren — a férfiak borjuszájas ingben, panyókára vetett pitykés dolmányban, sarkantyus csizmában és pörge árvalányhajas kalappal, a nők bokorugró kurta szoknyában, piros sarku, hegyes orru kis csizmában, ingvállal s leereszteti hajukban piros szalaggal — bejárta a Balatonmelléki tájakat, letelepedett a puha mohára a fák alatt, lobogó tüzet rakott s annak lángjánál sütötte a jó paprikás szalonnát piritos kenyérre s ugy falatozott csillagos nyelü bicskával. Az a társaság József főherczeg környezete volt, közte a belga királyné, a főherczeg felséges nővére. Le is fényképeztették magokat abban a ruhában emlékül. S erről jut eszembe az a szomoru mondása, mely szinte az absolutismus idejéből maradt fenn, hogy a fényképész, kinél le akarta magát vétetni, vidámabb arszot kivánt tőle, mert — ugymond — igy nagyon szomoru arcza lesz. „Hagyja el, uram — mondá a herczeg — elfelejtettem én a vidám arczot még 1849-ben.“

Az sem uj dolog, hogy mikor borosjenői uradalmát átvette, a tisztikar élén K. megyei cs. k. komiszárius német nyelven üdvözölte őt, hosszasan eldicsérvén a kegyesen atyáskodó Bach-kormányt. A főherczeg mélyen a szemeközzé nézett a szónoknak s magyarul kérdé: „Ugy-e ön Batthyány Lajos grófnak titkára volt?“ — „Igen“ — válaszolt ez meglepetten. „Nos akkor kissé másként beszélt ön, ugy-e?“ — S azzal otthagyta a sóbálványnyá ijedt komiszáriust.

Hogyan vivta ki azt az istenitéssel határos szeretetet, melyben honvédei részesitik, mindnyájan tudjuk. Az erőszakolatlan, természetes, szivélyes modor, az a melegség, mely bajtárssá forrasztja az együtt táborozókat s egyesiti a haza imádatában és a trón tiszteletében, nem tévesztheti el hatását s olyan szellemet nevelt honvédeinkbe, aminőt más hadseregnél hiában is keresnénk. A táborozási, a hadgyakorlati életből százakra megy a róla colportált bon-mot. Nem ismételjük őket, de itt feljegyzünk nehányat a legujabbakból, melyek tudtunkkal legalább, emlitve nem voltak még.

A rátóti táborban történt az idén. Egy szürke köpenyes huszár telepedett a tüz mellé s egy darab fát mártogatva a vizzel telt lónyomba, belehengergette a hamuba s nagy buzgósággal tisztogatta a sarkantyuját, mely az éjjeli esőzéstől rozsdát fogott. Oda mennek hozzá, hát — a főherczeg. „Mit csinál tenséged? — kérdi Sch-d tábornok ijedten — nem bizhatná másra?“ — „Másra? — kérdi a főherczeg — hisz másnak is rozsdás a sarkantyuja, tisztitsa azt.“

Ugyanitt történt, hogy meg akarta tréfálni Kóburg herczeget. „Aztán délre jó gulyás legyen, majd megválik, ki a magyar ember?“ Készült is a gulyás, s a főherczeg kedvteléssel nézte a jóféle szegedi paprikától piros lé forrását. Egyszerre aztán elküldte a szakács tisztét végző katonát a bográcsmelől s hirtelen még egy fél font paprikát szórt a gulyásba. No most már aztán jó lesz. Odadnak egy tányérral K. herczegnek. De alig vesz be egy kanállal, elkezd köhögni és prüszkölni tőle. „Hiszen a tüz nem étel“ — mondá mikor magához tért egy kissé. „Étel biz az, komám, — felelt a főherczeg — csakhogy nem német gyomorba való.“ Azzal neki látott s megrepetálta azt a „tüzet“ anélkül, hogy egy arczvonása megrándult volna. Ő volt az egyetlen, aki enni birt belőle. Igaz, hogy két napig tejet kellett innia utána, de legalább megmutatta, hogy ki hát a magyar ember?

Egy este kiállhatatlan hideg kezdett lenni, a tüzelő fa meg elfogyott. „Ugy-e fáznak az urak? — monda a főherczeg — no ha csak tüz kell, csinálok én mindjárt.“ Azzal eltávozott a K. herczeg sátorába, s rövid idő mulva gyönyörü szép tüz lobogott a sátor előtt. „Jöhetnek az urak melegedni.“ K. herczeg akkor látta csak, hogy miből támadt a tüz? Hát a főherczeg kiszedte a sámfákat a K. herczeg czizmáiból s abból rakott tüzet. „Hja, most háboru van s ilyenkor a katona ne hordjon magával tizenkét pár csizmát sámfára ütve, mert nem veheti használ, ha csak igy nem, ni.“

„Fenséged ma a szállásán méltóztatik vacsorálni?“ — Kérdi a szolgálattevő tiszt. — „Igen hát. Én nagyon szivesen elmulatnék a tiszt urakkal, de hát mit csináljak? A multkor is Váczná alig, hogy egynehányszor összeütöttem a sárkantyumat, hát felhittak Bécsbe négy napra vizitába.“

A főherczeg legutóbb Gömörmegye gyönyörü, vadregényes vidékén mulatott, Kóburg herczegnél m. hó 22-én megtekintette a pohorellai gyárat, hol a vasgyári és uradalmi tisztek ünnepélyesen fogadták. Vele jöttek fenséges neje, két tüzről pattant gyermeke, igazi atyja vére, August és Ferdinand herczegek, s Fülöp herczeg ifju nejével, a belga király leányával. Este tüzi játék s nagyszerü fáklyászenét rendeztek tiszteletökre s ez alkalommal a hozzá intézett beszédre József főherczeg a pazarul kivilágitott erkélyről lelkesen válaszolt, megköszönvén a megtiszteltetést s örömét fejezvén ki a ragaszkodás felett, melyet tapasztal. „Nem kétlem — ugymond — hogy e szeretet egyenlően lángol a haza és trón iránt is.“ Mint a honvédség főparancsnoka, biztositá tisztelőit, hogy mint eddig volt, ezentul is az lesz törekvése, hogy az „én honvédeim“, amit békés időben tanulnak, — ha bekövetkeznek az idő, hogy kimutassák vitézségöket, érvényesiteni fogják azt s megszerzik hazánknak azt a dicsőséget, mely Kárpátoktól Adriáig, de még azon is tul fog hangzani. Leirhatlan lelkesedés követte a főherczeg szavait. A park erdőcskéje és a tó tükre, mint a R. H. irja, elragadó látványt nyujtott a koromsötét éjben lobogó háromszáz fáklyától s a tüzi játékok sokféle változatu fényétől. 25-én a herczegek és herczegnők a murányi várat látogatták meg.

Ugyanez alkalomból érdekes részleteket közöl a „Rozsnyói Hiradó“ a főherczegről. Már ruhája is figyelmet érdemel, ugymond. All az szürke, pörge, tollas kalapból; rövid, sötétszinü, zöld posztóval szegélyezett tavaszi zubbonykából; fehér, gyapjas szövetü nadrágból („nohavki“, mint a minőket a felvidéki tót nép szokott hordani); vastagbörü s rövid száru csizmákból, melyek egyikéből egy rövidke kés kandikál ki. E ruházatban beállit e napokban tartott vörösköi vásárra, hol, miután az egész vásártért bejárta volt, a herczegnővel s kiséretével egy szijgyártó sátora alatt állapodik meg s itt két keskeny szijat vesz, melyeket nyomban fölpróbált. Körülnézve aztán, szemébe ötlik egy szé-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

EGY SZIVTELEN EMBER.

— ELBESZÉLÉS. —

Ifj. DUMAS SÁNDOR után

KOVÁCS GYULA.

Hat óra járásnyira Páristól, nem meszsze az éjszaki országuthoz egy XIII-ik Lajos korabeli modorban épült kedves kastély látható. És ezzel már elmondtuk, hogy tégla falai, szegletes tornyai voltak, melyeknek palakővel boritott, s kupszerüen hegyesedő tetőik diszes ráspolyozott vascsokrokkal voltak ékesitve.

E kastély eredetileg kolostor volt, de később a legkellemesebb lakássá lett átváltoztatva. Az első emelet cellaiból vendég-szobák lettek; a faragott karfákkal ellátott kőlépcsőzet egyszerüen szőnyegekkel borittatott be; a társalgó terem és refectoriumból pedig étkező-, elfogadós billiardozó-terem lett.

Egy szeptemberi napon, ezelőtt mintegy ötven évvel, (hogy a napot meghatározni felesleges, arról az olvasó meg fog győződni); többen valának együtt a kastély termében. Volt egy negyvenöt év körüli nő, ki jól lehet, hogy özvegy volt, nagy vagyona s számos barátai között bölcsen beletalálta magát özvegyi helyzetébe. Nagyon szép volt, most is jól nézett ki, s még azonfölül marquisnő volt. Még annyit e nőről, hogy nem más volt, mint a kastély tulajdonosnője. Mellette egy ifju hölgy ült, Ange bárónő, ugye bár csinos név? s a mellett bevallhatom az olvasónak, hogy ő maga is szép. De ne várják az ő szépségének leirását. Tudni való, hogy a regényiró alapszinekül a fehéret, kéket, s rózsapirosat használja, s összahasonlitásul az ég azurkék szinét, a tenger gyöngyeit, a kalász aranyát, a hó vakitó fehérségét, az ébenfa feketeségét, s a liliom fehérségét. Szereti az olvasó a barnát? ugy képzelje barna eszményképét egy fiatal nőben megtestesülve. Vagy inkább tetszik a szőke? Na ugy a bárónő felőlem szőke is lehet. Mint látható nincs a világon jobb ember, mint én. Különben az olvasó tetszését mindenesetre meg kell nyernie, s ehez még az is hozzá járul, hogy nem tudom határozottan, valjon szőke volt-é, vagy barna? Különben az mit sem teszen. Végre is a kellem egyaránt lehet szőke vagy barna, a bárónő pedig maga volt a megtestesült kellem. Hol van a férje? Hol van a kedvese? fogják kérdezni tőlem. Mert tölünk, az emberi szivek szegény történet irójától, mihelyt egy csinos ifju nőcskét fölléptetünk egyszerre akarják tudni, hogy hol, mikor, hogy és miért szeret? S ezzel még nem elégednek meg, hanem ki kell terjeszkednünk az illető szerelmének különböző fejlődéseire is, mig könyvünk utolsó sorában vagy mint boldogot, vagy mint halottat hagyjuk el. De most e tekintetben nem cselekedhetem a tisztelt olvasó tetszése szerint. A bárónőnek nem volt sem férje, sem kedvese; sőt nem akart tudni semmit, sem az egyikről, sem a másikról. De a jövendőt nem tudhatja az ember. Mi a jelent illeti, özvegy, mint a marquise.

A teremken az emlitetteken kivül még három személy volt: egy orvos, ugy harminczöt év körül lehetett, névszerint Claudin; egy öreg tábornok — Saint-Brün; s egy gazdag bankár, a kit ha a tizennyolczadik században irtam volna Mondornak kellene neveznem; a kinek igazi neve azonban Carillac volt.

Mi engem illet, hajlandó volnék ugy gondolkozni, hogy az öreg tábornok a marquisnővel, s a bankár a baronesse-el kelnének egybe, s végül az orvos szükség esetében a bankárnőt gyógykezelné. De nem igy van!

— Uraim, ennél szebb idő már nem lehet, szóllott a marquise; holnap gyönyörü vadászatuk lesz.

— Kire vár még? kérdezte Claudin ur.

— Montidy urra.

— Szeretetreméltó fiatal ember! jegyzé meg a tábornok.

— Kinek már ezelőtt egy jó órával itt kellett volna lenni, tette hozzá a baronesse, mert már nem sok hija az ötnek.

— Magam is csodálkozom rajta, hogy ily sokáig várat magára, mert soha, de soha nem jön ily későn. Ha csak valami nem történt vele!

— Hogy szokott jönni?

— Mindég lóháton.

— Ez oldalról semmi veszély nem érheté, mert az utak jobbak nem lehetnek.

— Ugy van; s a mellett kitünő lovas.

— Ne tegyünk az alatt egy sétát?

— Nagyon jó lesz.

— József, szóllott a marquise egy szolgához, mialatt parque-ja nagy sétányának porondjára tette lábát, — ha Montidy ur megérkezik, mondja meg neki, hogy a fáczán ház közelében vagyunk.

Ezután a sétálók két csoportban távoztak, s csak fél hét órakor érkeztek vissza. Montidy ur még sem érkezett meg.

Már ekkor nyughatatlankodni kezdtek. Hét óra volt, s még sem volt ott.

— Ma már hiában várjuk, nem fog eljönni, mondá a marquise.

Épen az asztalhoz ültek, — mert a kastélyban hét órakor szoktak ebédelni, — midőn egy inas föltárta az étterem ajtaját, s vendéget jelentett:

— **Montidy Julián ur!**

— Ah! derék!, kiáltott föl a baronesse, éppen jókor jön.

(Folyt. köv.)

les, zsebbel ellátott tüszö, ugynevezett „opaszok“, mi a tótoknál föékességet képez s miután a berczegnö segélyével azt is felpróbálá, 8 frtért megveszi az „opasz“-t, melyet a többi bevásárolt czikkel együtt kocsijához visz, mely öt követé. Innen a vendéglöbe menve, megnézé az e napokban Rozsnyóról elillant büvész valóban ügyes mutatványait, melyek alatt — ugy látszik — megéhezett, amennyiben a vendéglöstöl ennivalót kért, ki egyébbel nem, csak egy darab szalonnával meg fekete kenyérrel kedveskedhetett.

A föherczeg, hogy a szalonnát meg a kenyeret elfogadta s miután a csizmaszárából kihuzott „bicskát“ a „nohavkán“ a nép módjára megélesité, leült a közös asztalhoz (hol sok mindenféle nép volt) s vett eleségből jóizüen falatozott. — És most senki sem beszél itt másról — irja a nevezett lap — mint a derék a kedélyes, az áldott lelkü herczegről, ki legelöször jött e vidékre s ki olyan nagyon szereti hazánkat, népünket, honvédeinket. Ebből látni, mily csekélységek által is megnyerhetni a nép szeretét, bizalmát. Teljesen osztjuk t. laptársunk óhajtását, mellyel közleményét végzi hogy vajha példát vennének maguknak „kis nagyjaink“ és „nagy kicsinyeink“ József föherczegen, ki mind kicsi, mind nagy dolgokban egyaránt birja a nemzet szeretét. A „Hon“ után.

Törs Kálmán.

SZINHÁZI SZEMLE.

** Kedden, nov. 2-án adatott: **„Bájital“** opera 3 felv. zenéje Donisettitöl. A szinház meglehetösen megtelt ez alkalommal s a jelenvoltak estéje nem is telt el élvezetlenül, mert az eloadás meglehetös sikerrel folyt le. Gerecsnét emeljük ki legelöször is, ki ugy énekével, mint eleven kedélyes játékával osztatlan tetszést nyert ki. Dicséretesen müködtek Német és Szép, de Mezeiről már nem mondhatjuk ezt.

HELYI HIREK.

= **A holnapi közgyülésre**, mely igen érdekesnek igérkezik lenni, felhivjuk a t. városi képviselötestület figyelmét.

= **A módlingi tanszerkiállitáson** a melyen a külföld is kiválóan képviselve volt, a magyar gazdasági tanintézetek közül, a magyar óvári és a debreczeni vettek részt kitünö sikerrel, a mennyiben a magyar óvári gazd. tanintézet tanárai közül dr. Linhard György az állami, a debreczeni gazd. tanintézet tanárai közül pedig dr. Ekkert József az első osztályu egyleti éremmel lettek kitüntetve. Valóban tiszteletére válik hazánknak, hogy gazd. tanintézeteink ily kitünö szakférfiakkal rendelkeznek.

— **A koresolyázó-egylet** tagjait s mindazokat, kik a tagok közzé magukat felvétetni óhajtják, ezennel tisztelettel felhivom, hogy vasárnap d. u. 3 órakor a városháza nagytanácstermében tartandó beszámoló és tisztujitó közgyülésre megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1875. nov. 3. Budaházy Endre, h. elnök.

□ **Mai számunkban** megkezdett érdekes tárcza-közleményünkre felhivjuk olvasóink figyelmét. Ifj. Dumas Sándor egyik leggeniálisabb elmeterméke ez, s a forditás is gyakorlott kezektöl ered. Szép olvasónöink bizonyára érdekkel fogják olvasni.

— **Megjelent** és szerkesztöségünkhöz beküldetett „Magyar közlekedésügy.“ Havi folyóirat. Szerkeszti Wührl Jákó. Tartalom. – A legelső gözmozdony-vasut 50 éves jubileuma. Ambrus Józseftöl. A Gotthard-pálya. Wimmer Vilmostól. — A szövetségi jogok Északamerika egyesült államaiban a vasutak felett. Korény Ágostontól. Tanulmányok a villanydelejesség köréböl. Aujeszky Lipóttól. Távirásra alkalmas állandó villanytelepek és azok kellékei Mihálkovics Dezsötöl. Ohm törvénye. Obláth Mórtól. A földrajz a posta- és távirdánál. H....tól. — Posta és távirda intézményeink magyar igazgatás alatt. Rácz Sándortól. Szakirodalom. Vegyesek. I. A törökországi vasutak. II. Az alsóausztriai postamesteregylet. III. A skandináviai vasutak épitése és üzlete. IV. A posta-takarékpénztárakról. V. A posta és távirda egyesitése. VI. A villanyos feszülési sor. VII. Osztrák-egyptomi postaügy. VIII. Ausztria távirda-forgalma. IX. A távirászat fordulópontja. X. Világlevélforgalom. XI. A francia vasutak bevételei. XII. Villany-világ gözmozdonyok számára. XIII. Az alagutak szellöztetése. Ajánljuk a szakemberek figyelmébe. Fömunkatársak: A távirda szakban: Rácz Sándor. A posta szakban: Heim Péter. — Munkatársak: Ambrus József. Aujeszky Lipót. Balázs Sándor. Dr. Császár Károly. Erhard Emil. Jablonkay Géza. Kellemfy Károly. Korény Ágoston. Keöd József. Obláth Mór. Miavecz László. Mihalkovics Dezsö. Neumann Samu. Posta Sándor. Radich Ákos. Schwarczel Sándor. Storch Károly. Szarvasy György. Szücs Emil. Wimmer Vilmos.

□ **A debr. részv. nyomdából** igen csinos kiállitásu fali naptár jelent meg, mely az év, hó és napszámokon kivül, az uj métermértékek ismertetését is czélozza, szines táblákban közölvén a régi mértékek uj mértékekre átváltoztatásának módozatát, Békessy László gazd. tanár ur méter-táblázata szerint. A kiállitás annyira csinos, s czélszerüsége annyira szemmel látható, hogy nemcsak a kereskedök, hanem egyesek is bizton nagy hasznát vehetik. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Ára 40 kr.

□ **A „Vasárnapi Ujság“** oct. 31-diki száma következö tartalommal jelent meg: Bartal György (arczképpel.) — A hazához. (Költemény Dalmady Győzötöl.) — Az ördögmocsár. (Elbeszélés.) — A kolozsvári temetöben (képpel.) Hazai iparügy és iparosaink. (Bakay Nándor, dr. Mudrony Soma és Streitman József arczképével.) — Az emberi nem állitólagos elsatnyulása. — Jégbarlangok. — A rejtelmes sziget. (Verne regénye képekkel.) — Halottak napja. — A rovarevö növényekről. — Magyar fürdök: A budai Sáros-fürdö. — Irodalom és müvészet. stb. rendes rovatok. — Ugyancsak a „Franklin-Társulat“ kiadó-hivatalában (Budapest egyetem-utcza 4-dik sz.) megrendelhetö: a **„Képes Néplap“** legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovattal. Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

— **Rendöri kihágásokért** s engedélyekért a kapitányi hivatal, egyes osztályai által a mult hóban összesen 147 frt 25 krt vett be; mely összeg részint a szegényalap, részint pedig a házipénztár javára fordittatik.

□ **A föiskolai** igazgatóságot megróttuk azon rendeletéért, melylyel az iskola körüli dogányzást betiltá. Mint hiteles forrásból értesültünk, e rendszabály csupán a tantermekben és lépcsökön történhető dohányzásra vonatkozik, mit mi is nagyon helyesnek, s az iskolai fegyelem körébe vágónak ismerünk el. Tehát ide vonatkozó ujdonságunkat kérjük e szellemben módositani.

Piaczi árak Debreczenben.

Nov. 2-dikán. Alsó és felsö árak: 1 mérö buza 3.20.—4.60., 1 mérö kétszeres 2.70—2.90, 1 mérö rozs 2.70—2.90., 1 mérö árpa 1.50—1.70., 1 mérö zab 1.55—1.65., 1 mérö tengeri uj 1.20—1.40., 1 mérö köles 1.50—1.80., 1 mérö kása 3.50., 1 zsák burgonya 1.00—., 1 mázsa szalonna 37. 38. 39. frt, 1 mázsa háj 39. 39½. 40. frt.

Debreczeni szinház.

II-ik bérlet. 14-ik szám.

Csütörtökön, nov. 4-kén **adatik:**

BRANKOVICS GYÖRGY
Szerbország despotája.

Eredeti történeti dráma 5 felv. Irta: Obernyik.

Felelös szerkesztö: **Szabó Antal.**

HIRDETÉSEK.

! A téli idényre!

Rott Lipót és Testvére

Férfi divatteremében

Czegléd utcza **2.** sz.

kapható:

Egy egész férfi téli öltöny 14 frtól 25 frtig. Egy ösz fölöltö 12—20 frtig.

Egy téli kabát 14 frttól—26 frtig. Egy téli Havelock 24 frttól —

Legujabb divatu kalapok **nyakkendök** **Galérok és kézelök** *Valódi franczia* **női és férfi** kesztyük.

illatszerek. és **sétabotok, esöernyök** **pokrócz-ok,** Esö köpenyek, Plaidek,

Téli gyermek öltönyök (3 évestöl kezdve) 4 frtól 10 frtig.

Gyermek *és* **Férfi ingek** (1. 10 frttöl kezdve.)

Lábravalók és harisnyák nagy mennyiségben vannak **raktárunkban.**

Legjutányosabb forrás!

Schönberger és Mezeynél

Debreczen, czegléd-utcza városház alatt.

Dus választékban.

Férfi schiffon ingek, **Oxford ingek, creton ingek,** gallérok, kézelök és Nyakkendök, kesztyük.

Gyermek keresztelési készletek.

corsettek, alsó szoknyák, Női ingek, **franczia vállfüzök** és harisnyák.

Dus választékban.

Téli berlini és gyapju kendök **dus raktára.**

Legnagyobb választéku **ruha diszek,** rips, attlasz, moár, patent, angol és selyem bársonyok — minden szinben.

Fail, creditor és moár **szallagok,** **Kitünö kötöpamutok és czérnák.**

Berlini hárasz belépö szinházi gallérok, kendök és kapisonok.

Dus VÁLASZTÉKU

Nagy választékban virágok, menyasszonyi koszoruk és fátyolok.

Mindenféle varratások, mosások leggyorsabban eszközöltetnek.

Elsö bécsi

Vidékröli megbizások gyorsan és pontosan teljesitettnek.

Mosó intézet.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvrnyszék, mint tkvnyi hatóság részéröl közhirré tétetik, miszerint a felperes Nádudvari Sándor részére, alperes Kovács István és neje Luczi Sárától 270 frt töke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a debreczeni 4881 számu telekjegyzökönyvben 4440 h. r. sz. alatt bejegyzett s 1000 frtra becsült Csigekerti 994 □ öl szöllö, pajtával, szüretelö edényekkel jövö **1876-ik évi január hó 5-dik** szükség esetére **február hó 5-ik** napján, d. u. 3 órakor a törvényszék tárgyaló termében végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következök:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 100 frt, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelö kezében bánatpénzül leteendö.

2. Az ingatlanok az 1-sö árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlö részletben, és pedig az elsö a leütéskor azonnal, a 2-dik és 3-dik a leütéstöl 1 és 2 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendö; a bánatpénz az elsö részletbe tudatik.

4. Vevö a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevö viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstöl fogva esö mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevö az árvevési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevö kárára és veszélyére ujabban kitüzendö s csak egyszeri árverésen becsáron alól is elfognak adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezök, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendö képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkezö esetben a hivatalból kinevezett gondnok, ügyvéd Ujházy Sándor által fognak képviseltetni.

Azok pedig, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt – fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-ik évi október hó 15-ik napján tartott üléséböl.

Dienes Barna,

324. 3—3 jegyzö.

31. számu

ÁRJEGYZÉKE

a nagyváradi

„LÁSZLÓ“

GÖZHENGERMALOM

örleményeinek.

Bizományi raktáron

DEBRECZENBEN.

Csanak Józsefnél.

Egész zsák vételnél

bécsi sulyban, kötelezettség nélkül, ingyen zsákkal, készpénz fizetés mellett.

A.	Buza dara nagyszemü . .	12.90
B.	„ „ aprószemü . .	12.90
C.	„ „ középszerü . .	11.40
0.	Királyliszt	12.80
1.	Lángliszt	12.30
2.	Montliszt	11.70
3.	Zsemlyeliszt I. rendü . .	11.10
4.	„ II. „ . . .	10.40
5.	Fehér kenyérliszt I. rendü .	9.30
6.	„ „ II. „ .	8.40
7.	Barna kenyérliszt I. „ .	6.80
8.	„ „ II. „ .	5.90
8½	„ „ III. „ .	4.90
	Korpa finom zsák nélkül . .	—.—
	„ durva „ „ . .	—.—

Debreczen, november. 3. 1875.

LINCZER VILMOS

Férfi ruha raktára

Debreczenben, (a föpiaczon, a Nánássy-féle házban, a Bika szálloda szomszédságában.)

A fentjelzett raktárnak van szerencséje ajánlani a n. é. közönségnek bel- és külföldi **valódi finom, legujabb mustráju gyapju szövetekkel** ellátott raktárát, egész férfi és gyermek öltözékek készitésére.

Üzletünk a legelsö posztó gyárakkal áll összeköttetésben, s annak élén egy oly elismert **képzett szabász áll,** ki a bel- és külföld elsö ruhakészitö termeiben a legnagyobb elismerés mellett éveken át müködött. Ezen körülmények iolytán reméljük, hogy üzleti azon jelszavunk mellett:

„minél kisebb haszon, s minél nagyobb fogyasztás.“

bármely hason üzlettel bátran kiálljuk a versenyt.

Bátrak vagyunk egyuttal ajánlani gazdagon rendezett

kész férfiruha raktárunkat

kitünö minöségü, valódi gyapjuszövetekböl, a legujabb divat szerint, saját készitményekkel ellátva. A nálunk vásárolt vagy készitett ruhák javitásáról is a legpontosabban gondoskodunk.

Tisztelt vevöinknek eddigi bizalmáért hálás köszönetet mondva, további jóindulatukért esdve, vagyok mély tisztelettel

Kohn Vilmos,

328. 2—16 üzletvezetö.

Vidéki megrendelések is a legpontosabban teljesittetnek.

! Az öszi és téli idényre!

AJÁNLJA

JAKAB HELLER ÉS LIPPMANN

Debreczen, föpicz Dragota-ház

Női, férfi divat-kelmék és vászon raktárát.

Nök részére.

Bel és külföldi Lüszterek, Kordv. Diagonal, Chevios, Panama, Girofle és franczia Ripszek, ¾ brüni sima és koczkás flanellek, Pervénok minden szinben és mintázatban.

Férfiak részére.

Franczia és Brüni gyapju szövetek, posztók, fekete Perovien, Torkivok és **Angol utazó Plaidek.**

¾, ⅞, ⅞ és 10/4 **Téli gyapju** és **berlini** kendök.

Finom futó, szalma szönyegek és pokróczok nagy választékban.

A legjobb minöségü Rumburgi, Creás, kézi szövet és czérna vásznak, pamut, Bör és Schiffon gyolcsok, fehér és szines csinvatok, Butor Ripszek, Gubelénok, derékaljak, törölközök, asztal teritékek és ágyteritök (garniturák.)

Egyuttal tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy olcsóbb kelméknek további bevásárlását beszüntettük, és azokat, melyek jelenleg raktárunkban vannak, leszállitott árban számitjuk, u. m.

Sima és koczkás szövetek röfét á 24 kr.
Jó szinü Creton, Karton és Batisztok röfét 24 kr.
Szönyegek és más itt fel nem sorolható czikkeknek röfét 24 kr.

Fekete Ternó, Clott, Caschmier és Lüszterek gyász ruháknak, fekete kendök selyem rojttal, minden minöségben és nagyságban.

Laptulajdonos **Molnár György.** Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.